

GlobeOpe!

Gå med
i internationell
verksamhet
för att utveckla dig
och din skola!

ISBN 978-951-805-690-7 (print)

ISBN 978-951-805-691-4 (pdf)

Finsk redaktion: Ulla Härmä

Bilder: Satu Haavisto och Shutterstock

Layout: Satu Salmivalli

Översättning: Heidi Granqvist

Tryckeri: Lönnberg 6/2016, 1:a upplagan, 300 ex.

Centret för internationell mobilitet och internationellt samarbete CIMO

Förord

ÄR DET INTERNATIONELLA EN DEL AV DIG? Eller har du alltid drömt om att internationalisering ska ingå i ditt liv? Har du väntat på möjligheter att förverkliga den drömmen?

Finland är mer internationellt än någonsin tidigare. Det pratas över 150 språk hos oss, bl.a. arabiska, thai, grekiska, bengali, spanska, estniska, ryska, somaliska. Vår globala värld har sammanfört olika länder och världsdelar på ett helt nytt sätt och gjort det internationella till en del av vårt liv. En kulturellt hållbar livsstil och verksamhet i en mångformig miljö kräver kulturell kompetens som baserar sig på respekt av mänskliga rättigheter, färdigheter i respektfull växelverkan samt metoder för att uttrycka sig själv och sina synsätt.

Läroplanerna för såväl grundundervisningen som gymnasiet betonar den mångspråkiga och multikulturella, globala världen. Läroinrättningarnas verksamhet påverkas också av internationalisering och aktiviteter som anknyter till den. Samhället och skolvärlden har utformats och utformas fortsättningsvis i växelverkan mellan olika kulturer. Kontakter med skolor i olika länder ökar färdigheterna att arbeta i en globaliserad värld. Skolan som en lärande gemenskap är del av det kulturellt föränderliga och mångformiga samhället där det lokala och det globala sammanflätas och skapar internationalisering på hemmaplan, alltså närinternationalisering. Global fostran i grundundervisningen skapar för sin del förutsättningar för en rättvis och hållbar utveckling i linje med FN:s utvecklingsmål.

Den här guiden presenterar möjligheter som erbjuds för internationella erfarenheter i Finland och utomlands, som del av antingen studier eller arbete. Läs guiden med öppet och djärvt sinne och fundera över vilken eller vilka aktiviteter som lämpar sig för dina studier eller ditt arbete! Sätt igång ensam eller locka med en kollega och få hela skolan att delta i globala jippon! **Njut!**

Helsingfors den 30 mars 2016

Merja Kukkonen, Östra Finlands universitets normalskola i Joensuu och

Marja K. Martikainen, Helsingfors normalskola i Vik

Redaktör Ulla Härmä, CIMO

Du kan delta genom följande pro

Erasmus+ för allmänbildande utbildning

Programmet Erasmus+ förbättrar utbildningens kvalitet och personalens kompetens och stöder utöver internationalisering av den allmänbildande utbildningen även nationell utveckling av undervisningen.

Skolor, daghem och andra aktörer inom den allmänbildande utbildningen kan utveckla innovativa arbetssätt och samarbetsformer genom europeiskt samarbete. Via programmet kan undervisningspersonalen studera eller undervisa sitt eget ämne utomlands, utveckla sina språkkunskaper, skaffa sig andra internationella färdigheter och skapa nätverk.

Globalt samarbete kan man också genomföra med hjälp av närinternationalisering, som är grunden för internationell verksamhet, eller exempelvis via Nordplus-programmen och vuxenutbildningen.

ÖVRIGA INTERNATIONALISERINGSKANALER

Erasmus+ för yrkesutbildningen

Programmet stöder projekt som syftar till att utveckla yrkesutbildningen genom europeiskt samarbete. Enskilda personer kan inte ansöka om finansiering direkt ur Erasmus+, utan exempelvis i mobilitetsprojekt ansöker studerande stipendium via sin egen läroinrättning.

Nordplus Junior

Nordplus Junior är ett program som stöder elev- och lärarutbyte samt skolsamarbete i Norden och Baltikum.

Nordplus Nordiska Språk

Programmet Nordplus Nordiska Språk har som mål att förstärka språkförståelsen samt öka intresset för nordiska språk, kulturer och levnadsförhållanden.

Nordplus Horisontal

Nordplus Horisontal möjliggör gränsöverskridande samarbete mellan olika utbildningsnivåer och sektorer.

gram

Erasmus+ för vuxenutbildning

Programmet Erasmus+ stöder utveckling av vuxenutbildningspersonalens kompetenser och samarbete mellan europeiska vuxenutbildningsorganisationer.

Europeiska Ungdomsportalen

Europeiska Ungdomsportalen är en pålitlig, mångspråkig kanal för ungdomar att hitta information om Europa. Portalen innehåller information om och ungas erfarenheter av bl.a. volontärarbete, arbetspraktik, studier och inflytande i Europa.

maailmalle.net

Webbplatsen innehåller information för ungdomar om möjligheter att resa ut i världen.

Volontärprogrammet Lärare utan gränser

Nätverket Lärare utan gränser (LUG) har som mål att förstärka möjligheterna för finländska lärare och professionella på pedagogikområdet att delta i utvecklingssamarbete inom undervisningssektorn. Med stöd av finländska kunskaper syftar man till att förbättra kvaliteten på utbildning i utvecklingsländer.

eTwinning – europeiskt skolsamarbete

eTwinning erbjuder alla som arbetar på en skola, t.ex. lärare, rektorer, skolbibliotekarier, i hela Europa en möjlighet och plats att ha kontakt med varandra, samarbeta, utveckla projekt, dela erfarenheter och uppleva sig vara en del av den spännande, europeiska lärandemiljön.

School Education Gateway

Gateway-webbplatsen är en samlad informationskälla för lärare, skolor, experter och andra som arbetar med skolundervisning.

Internationalisering är en attityd: full av möjligheter, upplevelser och lärande.”

- Mari Kontturi, Luovi yrkesinstitut

Hur kan jag bli internationell?

MÖJLIGHETER FÖR STUDERANDE

Studierna på slutrakan och framtiden kallar? Var ska jag bli lärare? Kanske internationell praktik efter examen?

Om du snart ska avsluta studierna, men ändå vill åka utomlands på praktik så är det här ett alternativ för dig!

Högskolornas examensstuderande kan oavsett nationalitet åka ut i Europa genom Erasmus+ för att avlägga en del av sina studier eller en praktikperiod som hör ihop med studierna under studietiden eller inom ett år efter examen. Om du åker utomlands på en studie- eller praktikperiod kan du få Erasmus+-stipendium som täcker en del av kostnaderna för utbytet.

Obs! Om du snart blir klar med studierna, måste du ändå ansöka stipendium från din hemhögskola och praktikavtalet måste undertecknas innan du får din examen.

PRAKTIK UTOMLANDS

Grundexamens- och forskarstuderande inom alla ämnen kan åka utomlands för att avlägga en praktikperiod som hör ihop med studierna.

Grundprinciperna för praktikantutbytet

- Praktikperiodens sammanhängande längd är minst 2 månader och högst 12 månader.
- Lämpliga praktikplatser är skolor, daghem, företag samt de flesta privata och offentliga organisationer.
- Studerande har själv huvudansvar för att skaffa sig en praktikplats.
- Praktikperioden räknas tillgodo i studentens examen, om praktiken avläggs före examen.
- Också nyutexaminerade kan åka på praktikantutbyte inom ett år efter examen.

Programmet Nordplus Högre Utbildning ger möjlighet till studier och praktik i Norden och Baltikum under studietiden. Bidrag beviljas för studier eller praktik på 1–12 månader i ett nordiskt eller baltiskt land. Det går också att använda så kallat express-mobilitetsstipendium för korta studie- eller praktikperioder på mindre än en månad.

exempel

”Jag är lärarstuderande och jag har varit på praktik i en lokal skola i Barcelona. Jag skaffade platsen själv genom att aktivt vara i kontakt med skolor som verkade intressanta. Praktiken var en frivillig del av mina studier.”

Eerika Salminen

”Jag avlade praktiken som ingår i klasslärarutbildningen utomlands. Platsen hittade jag via min studiekompis som hade varit på samma skola året innan. Skolan tog emot mig med öppna armar och praktiken var en verkligt positiv erfarenhet för mig. Stipendiet underlättade mitt beslut att åka utomlands på praktik. Jag rekommenderar utlandspraktik för alla lärarstuderande, för det är en verklig ögonöppnare och det man lär sig på praktiken utomlands kan man inte läsa sig till i böcker.”

Stiina Pakonen

”Det visade sig vara en enormt givande upplevelse. Jag fick erfarenhet av hur det är att arbeta i en verkligt mångkulturell miljö och arbetsgemenskap. Erasmus+-stipendiet hjälpte mig att förverkliga en dröm jag haft länge. Jag uppmuntrar alla studerande att ”pröva sina vingar” också utanför Finland, för en internationell erfarenhet är faktiskt till nytta även i det ständigt föränderliga, hemvana Finland!”

Ursula Nystedt

”Att ansöka om praktik och hitta en skola krävde egna initiativ och ihärdighet, men själva erfarenheten, de nya perspektiven på och idéerna om lärarskap samt eleverna som jag jobbade med var värda besväret. Erfarenheten gav möjlighet att jämföra och ifrågasätta sådant som är välbekant och självklart.”

Tiina Långström

HUR GÖR JAG OM JAG REDAN ÄR LÄRARE PÅ EN SKOLA

Erasmus+-programmets mobilitetsaktiviteter stöder korta undervisnings- och studieperioder utomlands för skolornas undervisningspersonal. Du kan delta via ett projekt som utgår från skolans behov. Du kan bland annat delta i en kurs, en job shadowing-period på en skola eller någon annan relevant organisation eller undervisa på en skola. Hur låter det till exempel att undervisa finska i Slovenien?

Därtill kan skolorna delta i internationell verksamhet. Strategiska partnerskapsprojekt ger skolorna möjlighet att utveckla sin verksamhet genom att bekanta sig med utbildningssystemet i andra europeiska länder och samarbete med dem.

Partnerskapsprojekten utgår från skolans utvecklingsbehov och alla organisationer som verkar inom allmänbildande utbildning kan delta i dem. Verksamhetens mål ska också ha ett samband med utbildningspolitiska mål på såväl nationell som europeisk nivå. Skolans eller organisationens personal och elever kan delta i att genomföra projektet. Det bästa är att få rektor med på noterna, det sporrar också andra lärare till att engagera sig. Tänk på att samarbeta med hela skolan!

Finländska skolors nytta av projekt:

”Lärarna som deltagit i utbildningsperioden har fått nya pedagogiska verktyg, inte bara för sin egen undervisning, utan för att utveckla hela skolan.”

”Vår skola har som mål att några lärare varje år deltar i kurser, job shadowing- eller undervisningsperioder i ett annat land, så att hela lärarkåren är en yrkeskunnig del av denna internationaliserade, globala värld och också kan handleda studerande enligt behoven i deras kommande arbetsliv.”

”Egna internationella erfarenheter från ett annat land och en annan kultur hjälpte lärarna att bättre förstå den globala världen, vilket också förmedlades till hela skolan.”

”Överlag fungerade Erasmus+KA1-programmet mycket bra och vår skolas internationalisering kom upp på en ny nivå, eftersom lärarna nu fick se och uppleva lärararbetet på nära håll i ett annat EU-land.”

Pohjola-Norden beviljar stipendier åt lärarstuderande och lärare för 1–2 veckors studieresor, fortbildningskurser och lärarutbyten inom Norden.

”

I varje fall har myten om finnar som tystlåtna skrotats, för våra elever var ofta de mest pratsamma i gruppen!”

- Marko Kallionpää, Härkävehmaa skola

10 steg till internationalisering

OM DU REDAN ÄR LÄRARE PÅ EN SKOLA, HUR GÅ VIDARE OCH VAD GÖRA?

1

Fundera över vad du vill uppnå med ett internationellt projekt, hur det hänger ihop med skolans **internationaliseringsplan och läroplan**.

2

Be att lärare också från andra ämnen kommer med i samarbetet, för ett internationellt projekt innebär ofta verksamhet över ämnesgränser, vilket främjar **fenomenbaserat lärande**.

3

Ta i god tid reda på vad projektet kräver av kommunens ekonomibyrå och informera dem om projektet, du kan fast gå till byrån och träffa dem personligen!

6

Ta reda på vad din skola tycker om projektet, **en lärare arbetar aldrig ensam**.

7

Gör hela skolan delaktig i projektet och kom speciellt ihåg att också **rektor har ansvar för projektet**.

Börja planeringen i god tid! Utforska

4

Delta i webbutbildningar eller regionala evenemang som arrangeras om du har möjlighet, så får du detaljerade råd och hjälp för ansökan!

5

Var hittar jag projektpartner?

Utnyttja dina egna kontakter, om de så är 10 år gamla! Var finns dina utländska vänner från studietiden nu? Leta upp dem! Använd kollegernas och skolans nätverk. Glöm inte heller **nätverken som det nationella programkontoret erbjuder!**

8

Projektets internationella grupp, där det från din skola också ingår andra lärare än du, fyller gemensamt i ansökningsblanketten. **Ta också hänsyn till elevernas åsikter!**

9

Programländer: Deltagande länder i programmet Erasmus+ är EU-länderna samt Norge, Island, Liechtenstein, Turkiet och Makedonien.

10

I det nordiska samarbetet deltar Danmark, Estland, Finland, Island, Lettland, Litauen, Norge, Sverige och de självstyrande områdena Färöarna, Grönland och Åland. Därtill är det samiska språkområdet med i programmet Nordplus Nordiska Språk.

också andra alternativ, som eTwinning!

Måste jag åka bort för internationella erfarenheter?

Tänk om jag kunde internationaliseras på den egna skolan – det skulle ju vara internationalisering på hemmaplan! Närinternationalisering innebär att man skaffar sig internationella erfarenheter och bekantar sig med främmande kulturer i sitt hemland. Men behöver verkligen inte alltid resa bort från Finland för att få internationella erfarenheter.

Här några idéer för att göra din skola mer internationell på hemmaplan:

- Internationalisering på hemmaplan kan utföras i skolans egna lokaler och i närmiljön.
- Genom internationalisering hemma blir det internationella mer vardagligt och samtidigt ökar den interkulturella förståelsen och globala medvetenheten på skolan.
- Det finns många metoder för närinternationalisering som ger eleverna likvärdiga möjligheter till internationalisering; elevernas socioekonomiska bakgrund eller ekonomiska situation påverkar inte möjligheterna.
- Närinternationalisering kan öppna ögonen för alternativa sätt att tolka och genomföra läroplanen och internationalisering som del av den.

- I olika organisationer, nätverk och projekt finns det både experter och material som kan utnyttjas för planeringen och genomförandet av skolans närinternationalisering.
- Besök olika länders ambassader och lär er om olika länder.
- Bekanta er med internationella företag i er region; vad gör de och varför?
- Skapa genom sociala medier gemensamma lärandeerfarenheter med skolor i andra länder och lär er nya verksamhetssätt. Samtidigt knyter ni nya vänskapsband.
- Bekanta er med den egna skolans språkliga och kulturella mångfald! Vem kommer varifrån, vilka högtider firas i olika länder, vilka alla språk talas det hos oss?
- Det går också enkelt att internationaliseras hemma via eTwinning.

Ta med hela klassen eller hela skolan! Det finns gränslöst med olika alternativ. Fundera tillsammans ut olika metoder och aktiviteter som passar just er!

Vilka projekt kan det finnas för olika skolstadier?

ÄR DU LÄRARE PÅ EN BARNTRÄDGÅRD, FÖRSKOLA ELLER SKOLA?

Det finns otaliga ämnen och teman, bara fantasin sätter gränser! Här några exempel, men du har säkert redan under dina studier stött på frågor som du vill reflektera över eller utveckla på olika stadier med internationella kolleger.

Förskolepedagogik:

Förskolepedagogikens betydelse för barnets livslånga växt och lärande – högt utbildade lärare och daghem har långvarig inverkan på hur lärandet utvecklas bl.a. hos rörelsehindrade eller andra barn med sämre förutsättningar – utbyte av tankar och idéer med europeiska kolleger kan ge ny vägkost för det egna arbetet!

Förskoleundervisning:

Elevvården och skolans säkerhet inbegriper en plan för att skydda barnen mot våld, mobbning och trakasserier samt åtgärder vid plötsliga kriser och hotande och farliga situationer. Hur har elevvården och säkerheten skötts på andra håll i Europa?

Grundundervisning:

Lärandesyn – intressen, värderingar, arbetsätt och känslor samt erfarenheter av och uppfattningar om oss själva som inlärare styr lärandeprocessen och motivationen – hur påverkar olika kulturer lärandesynen?

Gymnasium:

Temastudier framtidens melodi? Räcker de givna temana till för att ge utmaningar? Mångvetenskapligt tänkande, fenomenbaserat arbete med teknologi eller vardagsfärdigheter, hur kombinera alla teman med varandra? Exempel och erfarenheter kan diskuteras tillsammans med europeiska kolleger!

Alla undervisningsstadier:

Fenomenbaserad undervisning och inläring betyder ett forskande grepp på lärandet som går över ämnesgränserna. Kunskapsbetonat lärande handlar om att utveckla färdigheter som snart blir viktiga och intresset för lärande: göra saker tillsammans, nätverka och vara aktiv på nätet, teknologiska färdigheter, olika arbetskulturer, lärande i flera roller, vetenskapliga analysprojekt och konstnärliga kunskaper. Hur stöds fenomenbaserad undervisning i den egna och andra europeiska skolor?

Vilken typ av projekt godkänns?

NÅGRA EXEMPEL FÖR ATT UNDERLÄTTA DITT ARBETE!

”Lokförare – veturinkuljettaja – railroad engineer – maquinista – machinist – macchinista – maquinista – maszynista ” På vilket annat språk vill du lära ut ordet lokförare? Eller varför inte matematik eller fysik? Skolornas samarbetsprojekt lockar skolor och elever till internationell växelverkan.

Nya undervisningsmetoder från Ungern? Vänner från Spanien? Läsvanor från Italien? Olika tesorter från Storbritannien? Allt det här är möjligt i samarbete mellan skolor. Vad är din skola intresserad av?

Förskolepedagogikens centrala mål, elevvård i skolorna, ämnesval i gymnasiet – dessa och andra dagsaktuella ämnen kan du diskutera med dina kolleger runt om i Europa.

Knappt med resurser för ett innovativt projekt? Skaffa en lärarpraktikant från Europa! Resekostnaderna betalas av Erasmus+-programmet i lärarens hemland. Lärarpraktikanten får därtill ett litet stipendium för praktikperioden. Tillsammans med praktikanten kan ni också genomföra andra internationella projekt!

Varför vågar jag inte – eller tänk om jag ändå törs?

Det är helt naturligt att du tvivlar på dina egna färdigheter eller tidsmässiga resurser när du överväger att starta ett internationellt projekt. Man ska också kartlägga de egna resurserna omsorgsfullt. Bara det är en del av ett lyckat projekt.

Är du rädd att dina språkkunskaper inte räcker till? Är skolan inte speciellt intresserad av projektet? Sälj projektet till rektorn och engagera sedan de övriga lärarna. Finländare är populära samarbetspartner! Var inte orolig över bristande språkkunskaper, du har en annan lärare som stöd. Finländare har konstaterats ha mycket bra språkkunskaper i projekt som genomförts med olika länder.

Å andra sidan är det kanske inte en så bra idé att en nybliven lärare börjar leda ett eget projekt samtidigt med allt det nya i arbetet. Du kan gärna gå med i skolans existerande projekt eller leta upp ett annat finländskt projekt som ni kan gå med i.

Överraska dig själv och gå modigt med!

”

När alla lärare har fått ge en lektion i sitt eget ämne och med sin egen sakkunskap, betraktas internationaliseringsprojekten inte längre som något som bara gäller språkstudier, utan alla har personligen fått konstatera att de passar för undervisning i alla ämnen.”

- Janne Visto, Alajärvi gymnasium

www.cimo.fi

www.cimo.fi/program/erasmusplus/allmanbildande_utbildning

www.cimo.fi/aktuellt/cimo_i_sociala_medier

www.cimo.fi/ohjelmat/oir

https://europa.eu/youth/EU_sv

www.maimalle.net

http://oph.fi/om_oss/internationell_verksamhet

www.etwinning.net/fi/pub/index.htm

www.schooleducationgateway.eu/fi/pub/index.htm

www.nordplusonline.org

www.edu.fi/porttipohjolaan

www.polkka.info/

Antar du utmaningen?

Centret för internationell mobilitet och
internationellt samarbete CIMO
PB 343 (Hagnäskajen 6), 00531 Helsingfors
Tel. +358 295 338 500
www.cimo.fi
www.maailmalle.net